

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj, ob ponedeljkih ob 3 dopoldne.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Val dopisni naj se pošilja uredništvu lista. Nekvalifikirane pisma se sprejeto in odgovor se ne vrne.

Iskalec in odgovorni urednik: Štefan Godina. Lastnik in urednik lista „Edinost“ — Tiskarna „Edinost“, vpisane knjige s omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefonski uredništva in uprava št. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto . . . . . K 24.—
za pol leta . . . . . „ 12.—
za tri mesece . . . . . „ 6.—
Za nedeljske izdaje za celo leto 5-20
za pol leta . . . . . „ 2-00

EDINOST

Posrednik: . . . . .
Oglaševanje: . . . . .
Cena: . . . . .
Osmrtice, zabave, poseljanje: . . . . .
vodov: . . . . .
Oglaševanje: . . . . .
vsaka nadležna: . . . . .
Mati: . . . . .
Oglaševanje: . . . . .
in reklamacije: . . . . .
Uprava in uredništvo: . . . . .

Ranjeni izpred Šabca v Budimpešti. - Neresnične vesti o ruskih uspehih v Galiciji.

Ranjeni iz avstrijske srbskega bojišča.

BUDIMPEŠTA 16. (Kor.) Danes, ob 9 zjutraj, je dospel iz Zemuna na tukajšnji vzdolni kolodvor vojaški vlak s transportom ranjencev. 47 težko ranjenih, ki so bili ranjeni v boju pri Šabcu, je bilo razporejenih v treh vozovih II. in III. razreda. Na kolodvoru so čakali na transport 3 rešilni zdravniki z rekvizitnim vozom, dva avtomobila in en avtobus državne železnice. Ranjence so prenesli najprej v čakalnice III. razreda. Med njimi se nahaja le 5 težko ranjenih. Neki infanterist, ki mu je zdrobil šrapnel spodnje stegno, je rekel smeje zdravniku: »Kaj ne da, gospod doktor, v desetih dneh bom zopet lahko krtačil Srbe?«

Zdravniki so v čakalnici zamenjali obveze in dognali, da so dobili vsi ranjenci v bojnih lazarjih prav izdatno prvo pomoč. Nato so bili prepeljeni ranjenci v garnizijsko bolnišnico št. 16.

Pred kolodvorom je bilo zbranih na tisoče ljudstva, ki je priredilo ranjencem viharne ovacije. Vedno in vedno so zadoneli klici: »Živeli naši vojaki!« Množica je v svojem navdušenju predrla policijski kordon in razdelila med vojake denar, cigarete, cigare in okrepčila. Ljudje so spremljali transport ranjencev med viharimi klici do Tökölyjeve ulice.

Črnogorski generalni konzul v Hamburgu odloži svoje mesto.

HAMBURG 16. (Kor.) Tukajšnji črnogorski konzul je pretekli teden odloži svoje mesto.

Konzul Igelstrom - izpuščen.

DUNAJ 16. (Kor.) Kakor smo poročali, je bil v Budimpešti se mučedi bivši ruski konzul v Sarajevu, pl. Igelstrom, kot odgovor na arretacijo nekaterih uradnikov našega veleposlaništva v Petrogradu, a. retiraa. Ker se je sedaj izkazalo, da je pl. Igelstrom nevarno bolan, je bil takoj izpuščen v svobodo.

Talaat bej v Pešti.

CARIGRAD 15. (Kor.) Notranji minister Talaat bej in zbornični predsednik Halil bij, sta odpotovala danes popoldne v Budimpešto. V uradni turški krogi izjavljajo, da je potovanje obeh turških državnikov v zvezi z ureditvijo vprašanja otokov v Arhipelju.

Stališče Italije napram evropski vojni.

BERLIN 16. (Kor.) Z ozirom na vesti, ki krožijo naokrog, da je zavzela Italija napram Nemčiji in Avstriji ne ravno preveliko prijateljsko stališče, je italijanska vlada naročila svojemu tukajšnjemu poslovodji poslanstva, naj nastopi odločno proti napačnim vestem. Italijanski veleposlanik je vsled tega napisal nemško zunanje ministrstvo, naj označi imenovanca vesti kot neutemeljene.

Kršenje mednarodnega prava od strani Rusije.

AMSTERDAM 15. (Kor.) »Handelsblad« obsoja v daljšem članku flagrantno kršenje mednarodnega prava od strani ruske vlade, ki je dala arretirati avstrijskega podkonzula pl. Höfingerja v Petrogradu, ki je ostal tamkaj samo za to, da varuje avstrijske diplomatske arhive in za kojega varstvo je ruski zunanji urad izrecno garantiral. List pravi: Ta odredba je morda ruska, a je v popolnem nasprotju s pojmom vojne prava. Ruski vladi je bilo usojeno, da je prelomila svojo obljubo pvarstvu in svobodi avstrijskega diplomata.

Rekonstrukcija švedskega kabineta.

STOCKHOLM 15. (Kor.) Ministrski predsednik Hanmarškjöld je odločil portfelj vojnega ministra in obrdžal samo ministrsko predsedstvo. Za vojnega ministra je bil imenovan minister brez portfelja, polkovnik Moerck.

Priprave za praznovanje cesarjevega rojstnega dne v Zagrebu.

ZAGREB 15. (Kor.) Za praznovo rojstnega dne Njeg. Veličanstva se vrše tokrat v Zagrebu izredne priprave. Illuminacija mesta bo naravnost sijajna. Občinski urad je imel konferenco, h kateri so bili povabljeni občinski svetniki vseh strank. Zupan je sporazumno z vladnim komisarijem Žepićem predlagal, da se priredi dne 17. avgusta zvečer veliki undanostni obhod po mestu, z godbo na čelu. Dalje je bilo sklenjeno, dovoliti za praznovanje cesarjevega rojstnega dne 250.000 K. Dne 18. avgusta bo imel občinski svet slavnostno sejo, na kateri se dovoli imenovana svota in odpošlje cesarju undanostna izjava.

Tudi iz province prihajajo poročila o velikih pripravah za praznovanje cesarjevega rojstnega dne.

Rojstni dan prestolonaslednika.

DUNAJ 16. (Kor.) Listi poročajo: Cesar je sprejel včeraj dopoldne nadvojvoda Karla Franca Jožefa, nadvojvode Fridrika, vjonega ministra Kroatina, generalnega adjutanta barona Bolfrasa in zunanjega ministra grofa Berchtolda v posebni avdijenci.

DUNAJ 16. (Kor.) Povodom jutrnjega rojstnega dne nadvojvode-prestolonaslednika Karla Franca Jožefa, piše »Fremdenblatt«: Kot vojak je imel prestolonaslednik vedno za vzgled viteško postavbo Nj. Veličanstva. Ime prestolonaslednika je velikega pomena za vse, kar more monarhija v resnem času pričakovati od njega. Kakor si je pridobil prestolonaslednik s svojo soprogo srca vseh, tako mu bomo ob jutrnjem njegovem rojstnem dnevu želeli vsi najboljšo srečo.

Nacionalistično bolgarsko časopisje proti Srbiji.

SOFIJA 15. (Kor.) Poskusi srbskega časopisja za spravo so bili tu v obče le mrzlo sprejeti. Posebno se nacionalistično časopisje izjavlja v tem smislu, da so se Srbi začeli zavedati svoje solidarnosti prepozno. K članku, naslovljenem: »Zaveznik in sosed srbski, ki ga je priobčila »Samouprava«, priobčuje stambulovistični list »Volja« sledeče: Srbi so znašli nove okolščine glede skupnih interesov in solidarnosti balkanskih narodov; Bulgari se k temu lahko sajno smejejo. Med tem, ko »Samouprava« hlini prijateljstvo do Bulgarov, se bulgarsko plemo v Macedoniji brez vsakega priznanja zatira. Srbski vandalizem v Macedoniji odgovarja resnični psihologiji. List komentuje tudi dejstvo, da se ruski generalni konzul Sabinski iz zdravstvenih obzirov ni udeležil današnje službe božje, ki se je vršila ob obletnici ustoličenja carja Ferdinanda.

Financijsna moč Nemčije.

BERLIN 15. (Kor.) V »Norddeutsche Allgemeine Zeitung« priobčuje ravnatelj nemške banke dr. Helfrich članek o nemški finančni moči. Pisatelj dokazuje, da je Nemčija sedaj, ko je mobilizacija končana, finančno veliko na bojišču stališču kot bodisi katerakoli država. Padanje kurza je bilo v drugi polovici julija tudi v Nemčiji zelo občutljivo, vendar je to padanje daleč zaostalo za onim londonske in pariške burze. To velja posebno tudi glede državnega posojila. Berlinska borza je posebno tudi svoje obveznosti v juliju gladko izpeljala, kar se o londonski in pariški ne da trditi.

Veliki zahtevi po plačevanju v gotovini so bile nemške banke popolnoma kos. Od 23. julija do 7. avgusta je državna banka spravila v promet več kot 2 milijardi mark plačilnega sredstva vseh kategorij, ne da bi svoj diskont povišala bolj nego od 4% na 6%. Temu nasprotno pa je angleška banka povišala svoj diskont v kritičnem času kar skokoma od 3% na 10%.

Ko so se odnošaji postrili, je nadaljevala banka svoje diskontne kupčije proti zgbam samo pod garancijo države.

Privatne banke na Angleskem in Francoskem kmalu niso moge več odgovarjati zahtevam občinstva po izplačilu njih vlog. Na Francoskem so morali banke popoblastiti, da so omejile izplačevanje vlog na 5%. Na Angleskem so se banke vzdržale samo na ta način, da so bile od 2. do 7. avgusta sploh zaprte. V mnogih v vojnem stanju nahajajočih se državah in pa tudi v nevtralnih evropskih in prekomorskih državah, se je moral proglasiti moratorij, česar v Nemčiji ni bilo treba storiti.

Obratno so v Nemčiji banke izplačevale vse svoje obveznosti brez vsake druge pomoči, izvzemši, da so si normalno nabavljale denar in lombardirale na državni banki. Tudi hranilnice so pri nas odgovarjale svojim zahtevam. To dejstvo je kmalu pomirilo ljudstvo. Zvezni svet je udeležil odredbe, katerim je bil smoter, da se od njih vpliv izvenzemskih moratorijev in eventualno bile v stanu podaljšati sodnim potom določeni rok za plačilo. Trdno smo prepričani, da se z udeležitvijo pozitivnih odredb lahko izognemo moratoriju. Vsa ta dejstva pa neovrgljivo dokazujejo, da je Nemčija izmed vseh po današnjih odnošajih prizadetih državah od sedaj najboljšo vzdržala svoje stališče. Vse delavno nemštvo preveva en duh, da ne bodemo zmagovalci samo z orožjem, temveč tudi gospodarsko in finančno.

Cesar Viljem odpotoval v Mogunčija.

BERLIN 16. (Kor.) Cesar Viljem je odpotoval danes iz Berlina v smeri proti Mogunčiji (Mainzu).

BERLIN 16. (Kor.) Cesar Viljem je poslal berlinskemu nadžupanu sledeče pismo: Razvoj vojnih operacij me sili, da preložim svoj vojni stan. Iz dna mojega srca se zahvaljujem pri svojem odhodu berlinskemu meščanstvu za vse manifestacije in dokaze ljubezni, ki sem jih doživel v teh težkih, usodepolnih dneh. Zapam trdno v božjo pomoč in hrabrost armade in mornarice in na neomajno enodušnost nemškega naroda v urah nevarnosti. Naša pravična stvar mora zmagati.

Izredna pomoč državnega kancelarja.

BERLIN 16. (Kor.) »Reichsanzeiger« priobčuje v posebni izdaji cesarjev odlok, s katerim se pooblašča državni kancelar za samostojno izvršitev vladnih poslov v območju državnih uprave.

V posebni izdaji »Preussischer Staatsanzeiger« je ponatisnen kraljev odlok iste vsebine kakor zgoraj. V isti posebni izdaji je naznanjeno imenovanje državnega ministra dr. Delbrücka za podpredsednika državnega ministrstva.

Poslanik Bolliati prispel v Rim.

RIM 16. (Kor.) Italijanski veleposlanik v Berlinu, Bolliati, je prispel semkaj.

R.M. 16. (Kor.) Italijanski veleposlanik v Berlinu, Bolliati, se je podal v Fluggl, kjer je imel konferenco z zunanjim ministrom markizem di San Giulianom.

Bojkotiranje francoskega, angleškega in belgijskega blaga.

DUNAJ 16. (Kor.) Državna organizacija trgovcev v Avstriji je izročila predstvom trgovinskih in obrtnih zbornic vlog, v kateri se jih naproša, naj z ozirom na postopanje Francije, Anglije in Belgije naprav namemčiji in Avstriji delujejo na to, da člani zbornic ne bodo kupovali več nobenega francoskega, angleškega in belgijskega blaga in da ta poziv naznanijo tudi trgovcem svojega okrožja.

Francija orožje Rusije.

CARIGRAD 15. (Kor.) Ker francosko časopisje trdi, da je Nemčija kriva vojne, v katero je zapletena Avstro-Ogrska, piše »Taman« v svojem uvodniku: Trospozorazum je glede balkanskega vprašanja delal očito proti trozvezi. Konečno je Avstro-Ogrska prišla do spoznanja, da ji je Srbija nevarna. Nemčija se je vedno trudila, da prepreči konflikt. Ne samo mi, pravi list, temveč tudi veliko Francozov obžaluje, da je Francija na ta način postala orožje Rusije. Pravi Francozi so jokali, ko so videli, kako se selijo francoske milijarde na Rusko in kako postaja Francoska sužnja Rusije. Ko je Nemčija uvidela, da jo mislijo obkoliti, je sklenila, da se napravi obračun. List zaključuje, da je trospozorazum kriv vojne. Avstro-Ogrska je v zadnjih letih dovolj očito pokazala svojo miroljubnost. Vsaki nepristranski sodeč človek mora priznati, da je bil Avstriji vzrok, da zgrabi proti Srbiji za orožje, vsiljen.

»Tasvir i Efkar« misli, da Rumunska ne bode mogla ostati nevtralna vse do konca in to glede na dejstvo, da bodejo dogodki, vsled katerih se svetovni zemljevid mora preduragčiti, uplivali v tem pogledu tudi na balkansko ozemlje in sicer v tem smislu, da se ustvari stabilno ravnotežje. List je mnenja, da slednjič zmaga pamet nad občutkom. Rumunska mora računati z dejstvom, da tudi v slučaju, da ji pripade za Slovanstvu izkazano pomoč Besarabija, bi ta pridobitev nikakor ne bila trajna. Rumunski interesi zahtevajo, da ni proti trozvezi.

Srbi slepi nasproti bolgarski lojalnosti.

SOFIJA 16. (Kor.) »Dnevnik« odgovarja na predbacivanja »Samouprave«, češ da bolgarsko časopisje lojalno prinaša vse dunajske in budimpeštanske vesti in s tem srbski stvari škoduje, s tem, da trdi, da kritičnega srbskega položaja nikakor ni zakrivila Bolgarska. Srbski šovinizem ne dopušča, da bi Srbi uvideli, kako lojalno postopa Bolgarska proti njim. Bolgarsko časopisje pazljivo zasleduje dogodke in lahko samo obžaluje nepremišljeno srbsko postopanje.

Italijni odpočilkci svojo posadko iz Albanije.

RIM 16. (Kor.) »Messaggero« priobčuje: Ker so vse druge veleisle odpočilkce svoje posadke iz Albanije, je to storila tudi Italija.

Turški časopisi izhajajo v manjših oblikah.

CARIGRAD 16. (Kor.) Ker primanjkuje papirja, izhajajo vsi turški časopisi v manjšem obsegu.

Na smrt obsojeni vojna.

PARIZ 16. (Kor.) Vojno sodišče je soglasno obsodilo nekoga francoskega trgovskega nastavljenca, ki je bil in flagranti zasačen pri špijonaži, na smrt.

Promet med Rotterdamom in Londonom zopet odprt.

ROTTERDAM 16. (Kor.) Promet med Rotterdamom in Londonom je zopet odprt. V Kristijanijo bodo pričeli pluti parniki prihodnji teden.

Cesarjeva brzojavka vojnemu tiskovnemu stanu.

DUNAJ 16. (Kor.) Iz vojnega tiskovnega stana se uradno poroča: Poveljnik vojnega tiskovnega stana je prejel sledečo brzojavko: Njegovo Veličanstvo je vzelo undanostno izjavo vojnih poročevalcev najmilostneje na znanje. General Bolfras. To brzojavko je polkovnik Hoen prečital vsem navzočim vojnim poročevalcem, ki so jo sprejeli na znanje z navdušenimi klici cesarju.

Ultimatum Anglije Turčiji?

LONDON 16. (Kor.) Reuterjev urad označuje poročilo listov, da je izročila Anglija Turčiji ultimatum, kot neresnično.

Undanostna izjava ogrskih žurnalistov.

BUDIMPEŠTA 16. (Kor.) Predsednik Julij Szavay je poslal v imenu zveze ogrskih časnikarjev ministrskemu predsedniku Tiszi brzojavko s prošnjo, da naj sporoči cesarju najundanostnejšo zahvalo ogrskih časnikarjev cesarju za njegovo priznanje časopisom.

Veteranska slavnost na Duňaju.

DUNAJ 16. (Kor.) Neuniformirano veteransko društvo »Hoch- und Deutschmeister« je priredilo včeraj slavnost za cesarjev rojstni dan. Kakor poročajo listi, so priredili veterani nadvojvodi Evgenju, ki je častni član in imejitelj istoimenskega polka, viharne ovacije. Okoli 1200 veterani so mu priredilo pred njegovo palačo navdušene ovacije. Nadvojvoda se je zahvalil in prijazno nazdravil občinstvu. Na restavracijskem vrtu, kjer se je vršilo zborovanje, je imel predsednik društva patrijičten govor, ki je bil sprejet z navdušenimi klici na cesarja.

Lažljiva poročila o ruskem prodiranju.

DUNAJ 16. (Kor.) Poročila, ki so jih prinesli izvenzemski listi, o namišljenih ruskih zmagah, so povsem neresnična. Mešane ruske posadke, ki so tu in tam, neposredno ob meji, prodirle nekoliko kilometrov v naše ozemlje, so bile pri Zalošč Brody in Sokal-u takoj zopet odbite nazaj. Sicer se to njihovo prodiranje omejilo samo na to da so plenili, pustošili in zapalili nekaj vasi. Obratno pa je več naših konjeniških čet prodrlo daleč preko meje v notranjost Rusije.

Macchio v avdijenci.

RIM 16. (Kor.) Kralj Viktor Emanuel je sprejel avstrijskega veleposlanika barona Macchio v svrhu izročitve poverljivega pisma, v posebni avdiji-nci.

Povratek nemškega poslanika v Beogradu, v domovino.

KRONSTADT NA ERDELJSKEM, 16. (K.) Dosedanji nemški poslanik v Beogradu, pl. Griesinger, je prispel semkaj iz Sinaje in nadaljuje jutri svojo vožnjo v Berlin.

Za prebivalstvo, ki bi moralo radi vojne zapustiti kak kraj.

V dolgi vrsti izjemnih odredb, ki so potrebne vsled nastopa vojnih dogodkov, prinaša državni zakonik cesarsko naredbo, katere humanitarne vrednosti ne more prezreti nikdo. Tu je pred očmi v tem trenutku nikakor še aktualni slučaj, da bo nekatere kraje — in sicer v prvi vrsti utrjene točke — civilno prebivalstvo moralo zapustiti radi nevarnosti, da bodo obkoljene.

Ce tudi je taka odredba v danem času iz ozirov vojevanja in po pravu države v silii, popolnoma utemeljena, da celo neobhodno potrebna tudi v varstvo istih prebivalcev samih, ki se imajo odstraniti, vendar se ne more prezreti, da se s tem poseza v pravice in interese prizadete posadke. Treba torej — četudi je možnost take odredbe za evakuiranje se daleč — poizkusiti, da se škodi živim učinkom take vojne odredbe kelikor le možno izogne ali da se blažijo.

V ta namen se postavijo v službo obstoječe in po razsežni akciji vlade v zadnjem času razširjene in novo urejene naprave za posredovanje dela, da bo vsak za delo sposoben, ki je bil odstranjen iz svojega bivališča, ne da bi imel sredstev za nadaljno preživljanje, mogel priti do dela in zasluzka.

Glasom cesarske naredbe naj oblasti delajo na to, da se že sedaj v tistem prebivalstvu, glede katerega utegne, četudi morda šele v daljni bodočnosti, nastopiti po reba odstranjanja, po možnosti zmanjša število tistih, ki jim bo treba druge zagotoviti preskrbo. V trenutku nevarnosti bi se dotično prebivalstvo po že v naprej določenem načrtu razdelilo po krajih, kjer mu bo ekstenzenca zagotovljena. S tem ne bi bilo preskrbljeno samo za dotične osebe, ampak bi bili varovani tudi interesi tistih občin, ki bi bile težko oškodovane, ako bi jih hkratu preplavili brezposelni elementi. Razumna in številu prebivalstva občin primerna porazdelitev dotičnih oseb bi omogočila, da se nastala bremena razdele na pravičen in za javna sredstva neobčutljiv način. Dajate tako preskrbljenim osebami bi se sicer odškodovale na sličan način, kakor po vojnem zakonu o dajatah. Posebna naredba uravnava mero teh dajatev in odškodnin, ki seveda ne morejo biti tako oestro precizirane, kakor odškodnine za vojne dajateve, in se bodo morale omejiti.

Z merodajne strani bo ta naredba spremljana po izrecni izjavi, da v tem ni nikakor izraz kake bojzani pred morebitnim obkoljenjem katere naših trdnjav, ali katerega drugega kraja, po sovražniku. Na srečo je ta nevarnost le v obsežju možnosti. Ali v vojni je treba misliti tudi na take možnosti v času, ko ni še nobenega znaka za nastop dotične nevarnosti. V vseh slučajih pa je to dragocena pridobitev, ako se prebivalstvu nudi jamstvo, da se more že v naprej varovati pred škodami nasilne odstranitve iz bivališča, in da se po izvedenju takih odredb pravčasno izogne kopicenju po gotovih krajih, izbruhu epidemij, bedi, brezposelnosti, in to s sredstvi, ki so državnii upravi na razpolgo. C-sarska naredba ne daje torej nikakega povoda za bojazen bilo v katerikoli smeri. Narobe: iz nje se more crpiti pomirjenje, da se je s tem eni izmed nevarnosti vojne, katere nastop sicer za sedaj ni verjeten, ki pa je vendar v obsežju možnosti, že v naprej prišlo izdatno v okom. Vrhu tega pomeni cesarska naredba važen korak, ker se s tem izkoristijo humanitarne naprave posredovanja dela in preskrbovanja služb in pravica do dela in zasluzka v lajšanje nevarnosti in žrtev vojne.

Vojno stanje in sklepne obveznosti.

Med trgovci in obrtniki vlada mnenje, da vojno stanje že samo na sebi razveljavi vse sklepne, dobavne in prevzemne obveznosti. Ali temu pa ni tako, ampak so vse sklepne obveznosti v veljavi vkljub vojnemu stanju, ako se ni že naprej določilo v sklepu, da se vojna smatra za »višjo moč« (vis major ali forza maggiore), katere razveljavi ali prekine sklep. Ako pa se to ni določilo v sklepu, pa je sklep veljaven brez ozira na vojno stanje. Borzne določbe nikjer ne govori, da vojno stanje razruši sklep, pač pa poznajo prometne ovire. Sklepne obveznosti se podaljšajo za toliko časa, dokler trajajo prometne ovire. Vsled vojne in mobilizacije so nastale prometne ovire in ni možno dobiti moke od zunaj. Obveznost dobave prodajalca se prekine za toliko časa, dokler se ne bo vršil promet za civilne pošiljave.

Trgovci in obrtniki naj pregledajo sklepne pogoje in če v sklepi ni govora o prekinjenju ali uničenju sklepa po vojni, naj zahtevajo moko po sklepih cenah. Seveda zamorejo zahtevati moko le tedaj, kadar železnice zopet prevažajo civilne pošiljave.

Povdarjamo še enkrat, da borzne določbe nikjer ne govore o vojni kot utičevalcu in prekinjevalcu sklepih obveznosti, ampak poznajo le prometne ovire. Vojna sama na sebi tedaj ne razruši sklepih obveznosti.

Kdo odira konsumenta?

Oblasti se trudijo, obvarovati prebivalstvo pred izkoristitvijo in odiranjem od strani prodajalca s dostavo kategorij javne prodaje cen. Ali vsi trudi bojazni in maksimumne prodaje čiste bodo tako časa neveljavne, kakor se z zakonom, zbiranim za obo državni polovici ne prisii producenta, tovarnarja in

trgovca, držati se počestih, primernih cen in ne zahtevati neprimerno visoke cene. Tudi za veletrgovino bi morale biti določene najvišje cene, katerih bi veletrgovci ne presegali ne smeli prekoračiti. Tako na 10 patrijote odraja z jako visokimi cenami ves konzumi. Navedimo samo nekaj primerov iz Trsta. Trgovci na debelo so odražili kavo za gotovih 10 do 20 kron, minsko mast od K 1.60 na K 2.20 (!!!), je za 10 kron, ječmen za 5 do 6 kron, je za 3 do 4 krome in celo sladkor za eno kromo, akoravno je kartel tovarni sladkorja liberal za avgust 12% kontingenca izrecno povdarjal, da z ozirom na prebivalstva ne zviša cene. Tovarnost ostale pri stari ceni, veletrgovci so seveda zvišali.

Moka se je v Trstu pred vojno prodajala po 44.50 do 46.—, a sedaj se zahteva za slabo moko po K 52.— do 60.—.

Budimpešta je notirala 4. t. m. pšenico po K 27.30 do 27.50; 12. t. m. pa je stala tam pšenica že K 30.80 do 31.10. — 8. t. m. so zahtevali v Budimpešti za pšenico celo K 31.60. Zategadelj so pa tudi mlinarji s cenami poskočili, ter zahtevalo budimpeštanski mlinci sedaj za moko po K 50.— do 52.—, medtem ko je pred vojno stala moka K 42.— do 43.—.

To neopravičeno vihanje cen od strani producenta in veletrgovca opravičuje zahteva po zakonu, glasom katerega bo mogoče določiti maksimalne cene tudi za producenta in veletrgovino, po katerem bo priložni tudi producent, odstopiti preostajoči del svojih proizvodov po uradno določeni najvišji ceni zahtevajočim vojaškim in civilnim oblastim. Preprečiti se mora spekulacija veletrgovine. Dokler pa bosta veletrgovina in producent lahko višala cene brezobzirno in neopravičeno, dotlej bodo oblastvena prizadevanja brezuspešna in nikakor ne bodo mogli obvarovati prebivalstva pred neprimerno visokimi cenami.

Trgovci na drobno in obrtniki morata zvišati ceno, če morata sama dražje plačati. Če plača trgovec na drobno moko po K 58.— 100 kilogramov, je ne more na noben način prodajati po 58 vinarjev.

Domače vesti.

Danes „Večerna Edinost“ ne izide. Prihodnja številka jutri popoldne.

O nesreči „Barona Gautscha“. Pogreb nesrečnih žrtev v Pulj. Kakor se splošno znanje je, število nesrečnih žrtev, ki so našle smrt vsled katastrofe „Barona Gautscha“, mnogo večje, nego se je mislilo sprva, ker je bilo namreč na parkniku kakih 100 otrok, ki niso bili niti vpisani, ker so potovali s svojimi roditelji ali drugimi sorodniki. Poleg tega je pa bilo na parkniku tudi mnogo vpoklicanih pod orožje in posebno novincev, ki so imeli prosto vožnjo in torej tudi niso bili vpisani med potnike. — V soboto se je vršil v Pulj pogreb 56, a včeraj enako žrtev te grozne nesreče. — Nekaj onih, ki so bili rešeni, je že prišlo v Trst po državni železnici s parknikom „Princ Hohenlohe“ se jih je pripeljalo le 7, ker si drugi niso več upali na morje) nekaj se jih pa še nahaja v bolnišnicah v Pulj.

Dvekranski bankovci. Prihodnje dni ali pa morda še danes, bomo že imeli v prometu nove bankovce po 2 kroni. Ti bankovci so malo manjši, nego oni po 10 kron. Na eni strani so modre barve ter imajo na desni strani nemško, a na levi madžarsko besedilo; v sredini je narisana ženska glava, a enaka oni na starih bankovcih po 1000 kron. Druga stran je zelenkasta ter ima v sredini risbo v obliki srca, a ob straneh te risbe št. 2. Seveda je tudi na tem bankovcu natisnjena določba glede zamenjave v kovinast denar. To je prvi bankovec, na katerem je podpisan novi generalni tajnik avstro-ogrške banke, pl. Schmid. Podpisana sta na bankovcu tudi guverner in en član generalnega sveta avstro-ogrške banke.

Ponesrečen beg. — 32-letni krcmar Ivan Glavina, oženjen in oče 5 otrok, ki ima krcmarstvo v ulici di Cavana, se je bil minoli petek podal v Rovinj odkjer je doma, ter je od tam pobegnil z neko natararico, s katero je nameraval odriniti v Ameriko. Pred svojim odhodom iz Trsta je pa svoji ženi ukradel 400 kron njenega denarja, a trgovca z vinom Odorika Bruna je osleparil za

434 kron, ki mu jih je imel dati za vino. Ker je pa bila vložena proti njemu na policijski ovsdaba, ga je policija aretirala in mu tako preprečila odhod v Ameriko.

Poletni poštni urad pri Sv. Janezu ob Bohinjskem jezeru se bo v smislu odloka c. kr. trgovskega ministarstva z dne 8. t. m. št. 35268/P iz leta 1914 letos izjemoma zatvoril dne 15. t. m. zvečer. Mesto tega postrtega urada se otvori dne 16. t. m. istoimenska pošta nabiralnica.

Podružnica NDO pri Sv. Jakobu vabi vse ostale odbornike in namestnike, ki niso poklicani pod orožje, da se udeležijo odborne seje v ponedeljek, 17. avgusta ob 8 zvečer. Obenem se prosí, da pridete vsi, ker so na dnevnem redu važne stvari.

Vesti iz Goriške.

Zu Rdeči križ.

I. Izkaz priobčen po slov. odseku Dež. pom. društva za „Rdeči križ“.

Kmečka hranilnica in posojilnica v Steverjanu K 50 —; N. N. 10 —; N. N. 2 —; Josip Cigon 3 —; Rihard Gorjup, nadučitelj, Avče, 10 —; Avgustina Gabrijelčič, Avče 10 —; Rudolf Makarovič, c. kr. poštar, Avče 25 —; Dr. Fran Dorčič, c. kr. finančni nadkomisar 10 —; Ema Arko, voditeljica ženske obrtne šole v „S D“ 10 —; Avgust Zavatl, gostilničar, Opatjevo 10 —; Zavod De notre Dame 5 —; Slovenska dekliška Marijina družba v Gorici 25 —; Anton Jerkič, fotograf 4 —; Dr. Bratina 1 —; Anton Jerkič, fotograf (za družine vpoklicanih) 6 —; Fran Novak, brivec 2 —; Frančiška Zorn 20 —; Kmečka hranilnica in posojilnica v Grgarju 20 —; Hranilnica in posojilnica v Črničah 50 —; Uprava „Goriški list“ 5280; Pipčarski klub pri Sv. Luciji 20 —; Jakob Zupančič, profesor v Gorici 20 —; Posojilnica v Selu na Vipavskem 50 —; Teodor Hribar, trgovec v Gorici 100 —; Svetoslav Premrov, vodja Goriške Zveze 11 —; Josip Godnič, uradnik Goriške Zveze 5 —; Fran Biteznič, knjigovodja Centralne posojilnice 6 —; Josip Lepušček, knjigovodja Centralne posojilnice 5 —; Ferdinand Šiligoj, blagajnik Centralne posojilnice 2 —; Josip Vimpošček, sluga Centralne posojilnice 1 —; Škrabar Adolf, uradnik pri dr. Novaku 2.

Po nabirateljicah gđ. Roza Kovač in Ernestina Rutar:

Dr. Srebrnič, profesor bogoslovja K 20 —; Dr. Peter DeFrancesci 20 —; Dr. Eržen, zobozdravnik 20 —; Pregrad, trgovec 5 —; N. N. 2 —; Schaup 2 —; Hrovatin 2 —; Mastnak, profesor 3 —; Amalija Čebular, 2 —; Olga Knaflič 2 —; Malica Delak 3 —; g. O. Bežek (za družine vpoklicanih) 2 —; N. N. 3 —; Ludvik Vazaz 3 —; N. N. 2 —; N. N. 4 —; dr. Treo (za družine vpoklicanih) 20 —; Marzipovšek, vojni kurat (polovico za „Rdeči križ“ (polovico za družine vpoklicanih) 20 —; Prijatelj pok. Klanjšeka namesto venca nabral sodni svetnik Kovač (polovico za „Rdeči križ“, polovico za družine vpoklicanih) 29 —.

Po nabirateljicah gđ. Marija Orel in Adolfinia Simsič:

Družina Antona Simsič K 4 —; Tomažič 1 —; Olga Krkoč 1 —; Frida Štek (za družine vpoklicanih) 3 —; I. I. 1 —; N. N. —50; Karolina Škeri (polovico za „Rdeči križ“, polovico za družine vpoklicanih) 8 —; Družina Ivana Dugar 3 —; Ana (eh 5 —; I. A. —10; Ana Baroni —50; Luiza Premian 4 —; Družina Rijavec 1 —; Stefan Makarovič 1 —; Emilija Jakin (za družine vpoklicanih) 1 —; N. N. (za družine vpoklicanih) —08; N. N. (za družine vpoklicanih) 1 —; Alojzija Oberdank 5 —; Anton Bangof 1 —; Fran Dominko 1 —; N. N. —40; N. N. —40; I. N. —50; N. N. 120; Jožeta Jamšek —80; I. I. —20; I. Grusovin (za družine vpoklicanih) 2 —; Ivanka Plesničar (za druž. vpokl.) —40.

Fani Valentinčič 2 K, Katarina Potočnik 1 K, I. I. (za družine) 80 st., Fani Kudlaček (za družine) 2 K, Josipina Soban (za družine) 2 K, Rastko Lutman 2 K, Grebenc 2 K, Ivan Orel (za družine) 1 K, Mihael Zmic (pol. za R. K. pol. za družine) 3 K, Katica Peršak (pol. za R. K. pol. za družine) 2 K, N. N. 2 K, N. N. 80 st., N. N. 40 st., prodajalna Čevljarске zadruge 2 K, prodajalna Čevljarске zadruge (za družine) 1 K, Goljevčevič Mira 1 K, Šiligoj Marija 20 st., po nabiratelju g. učit. kand. Lucijan Orel: Hedvika Bežek 1 K, Katarina Zorzi

„Ne sprejemam vašega opravičevanja, je odgovoril oni drugi v nesramnem tonu, „vi ste surov patron in bedak.“

Te besede, toli neprimerne ob takih okolištinah, to robato in nezakrivljeno žaljenje sta dovedla Tancreda k zavesti.

Pobledel je še bolj, nego poprej in odgovoril skozi tesno stisnjene zobe:

„Ne dvomim, da sem slabo čul; ponovite svoje besede, prosim, gospod!“

Neznanec je ponovil.

„In sedaj, je dodal, „poberite moj klobuk, nkazujem vam!“

„Nesramnež, je zaklical Tancred ves iz sebe, „pazite! Ako bi vas ne smatral za norca, kaznoval bi vas na mestu.“

„Storite vendar to!“ je rekel neznanec, potegnivši svoj meč.

Ta scena je mogla provzročiti, da se zbere množica ljudi.

Kmalu se je zbral krog radovednežev okolo obeh mož.

„Vi k čemu prepira, gospod?“ je vprašal Tancred, ki mu je bilo malo ležeče na tem, da bi bil predmetom javnega prizora in je zato bil zmet svojih popolnohladnokrvnost.

„Ne izemite me, ampak le zadoščanja. Iščem ali ste me nesramneža in ta beseda zlobca krvi.“

„B di vam, gospod! Najdeva se, ako se vam izlubi ja, kje drugje. Jaz sem markiz d'Herouville in tamle je moj hotel.“

1 K, Angela Košnik 5 K, Marija Dilena 1 K, Alojzija Stejko 50 st., Jos. Kristjančič 20 st., Kat. Jug 60 st., Ana Weber 1 K, Heiner Wulz 1 K, Rut. Mervic 40 st., Jos. Kristen 30 st., Marija Sturm 30 st., Alojzija Makarovič 60 st., Jos. Sotlar 40 st., Ant. Kral 40 st., Jos. Vittori 40 st., Marija Špacapan 40 st., Metka Orel 40 st., Fr. Aichholzer 40 st., družina Komac 1 K, Rada Zadel 1 K, Ernesta Kos 2 K, Marija Kodelja 1 K, Cigoj 1 K, rodbina Rozman 1 K, Matija Balandič 30 st., Albina Novak 2 K, Avgusta Pretrer 2 K, Andrej Kerševan 1 K, Ljudmila Mituš 60 st., Sofija Kos 1 K, Reščič Ivan 1 K, Des. Cecchini 1 K, Ivanka Urbančič 5 K, Jožeta Perinčič 1 K, Terezija Petrovič 4 K, Ivan Vcluček 1 K, Narodna tisharna 5 K, I. Beodarič 50 st., I. Kostial 40 st., Gusta Podgornik 1 K, Marja Plesničar 2 K, Vatelja Komarovi 50 st., Adene Komarovi 50 st., Ana Ravar 50 st., Frančiška Cej 2 K, Franc Vidrih 1 K, Matevž Bensa 1 K, družina Jasnig 2 K, Pavla Modtč 1 K, Maria Bregant 1 K, Terezina Gosak 2 K, Andrej Jevšček 1 K, Peter Biteznič 2 K, Emilija Travisan 1 K, župni urad Velike Zablje po vič. g. župeupravitelju P. Celestinu Lojk K 4466, občina Šempeter (nabrala Marijina družba) K 15786, „Neimovan“ Šempeter 10 K, Peter Brumat Šempeter 10 K, Vinko Štanta, Šempeter 5 K, župnika Dornberg po vič. g. župnika Lavrenčiču K 8390, Uprava „Goriški list“ za družine vpoklicanih 20 K. Vsega skupaj: za „Rdeči križ“ K 108874, za družine vpoklicanih K 9428, za kar se izreka plemenitim darovateljem iskrena hvala.

MALI OGLASI

se računajo po 4 stot. besedo. Maloštevilne besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Jajca št. jerska po 7, 8, 9 vinarjev komad. Piščanci po K 180. Kokoši po 2 K kilogram. Carducci 99, Ronco 6, Kandler 8. 2645

Nova zaloga dalmatinskega vina, Trst ulica Squero nuo o št. 17. Prodaja se pravi domači Opolo in belo vino na drobno in debelo. Za go-tila čarje cene po dogovoru. Za obilen obisk se priporoča Klement R a b a r. 9:9

Karla Kaitna babica, se priporoča. Trst, ul. Torre Bianca 17, I. n. 915

Kdor potrebuje slike za listnico, skupino otrok, povečanje, reprodukcije, listke pod orožje poklicanih, bodo plačali, brez razlike polovično ceno normalne tarife v mesecu avgustu in septembru. Perfektna izvršba. - FOTOGRAFIČNI ZAVOD G. Cividini, Trst, ulica San Nicolò 34, polunadstropje. 914

Dnevnik „Edinost“ v Trstu

je izdal in založil naslednje knjige:

1. »VOHUN«. Spisal I. F. Cooper. — Cena K 1.60.
2. »TRI PVESTI GROFA LEVA TOLSTEGA«. — Cena 80 vin.
3. »KAZAKI«. Spisal L. N. Tolstoj. Posloven Josip Knaflič. — Cena K 1.60.
4. »PRVA LJUBEZEN«. Spisal I. Sjergjevič Turgienjev. Poslovenil dr. Gustav Gregorin. — Cena 1 K.
5. »POLJUB«. Povest iz gorskega življenja češkega ljudstva. Spisala Karolina Světa. Poslovenil F. P. — Cena 80 vin.
6. »BESEDA O SLOVANSKEM OBREDNEM JEZIKU PRI KATOL. JUGOSLOVANIH«. (Malo odgovora na škofa Nagla poslovno pastirsko pismo v pouk slov. ljudstvu.) — Cena 80 vin.
7. »IGRALEC«. Roman iz spominov mladineca. Ruski spisal F. M. Dostojevskij. Poslovenil R. K. — Cena K 1.60.
8. »JURKICA AGIČEVA«. Spisal Ksaver Šandor-Gjalski. Prevel F. Orel. Cena K 2.—.
9. »UDOVICA«. Povest iz 18. stoletja. Napisal I. E. Tomič Poslovenil Štefan Klavš. Cena K 1.60.
10. JUG«. Historičen roman. Spisal Prokop Chocholoušek. Poslovenil H. V. Cena K 3.—.
11. »VITEZ IZ RDEČE HIŠE«. (Le Chevalier de Mais'm rouge.) Roman iz časov francoske revolucije. Spisal Aleks. Dumas star. Prevel Ferdo Perhavec. — Cena K 2.50.

„Jaz sem chevalier de la Morlière in vas jutri zjutraj ubijem.“

Tancred je zganil z rameni v edini odgovor.

„Moji priči bosta v dveh urah pri vas, gospod markiz, je nadaljeval de la Morlière; izvolite urediti tako, da najdete vaši priči.“

„Bodite brez skrbi, gospod chevalier; ne bo vam treba čakati.“

Te besede so zaključile razgovor. Nasprotnika sta izmenjalo ponosen pozdrav in sta se ločila v veliko razočaranje radovednežev, ki so v trenutku pričakovali zanimivega in razburilivega prizora.

Čudno! Gospod d'Herouville je šel sedaj tako lahkih korakov, glavo je nosil bolj pokonci in srce mu ni bilo več tako stisnjeno.

Nepredvidjeni dvojni, ki mu je takorekoč z neba doli padel, mu je prinesel veliko olajšanje, ker ga je prisilil, da se je odvrnil od svojih bolestin misli, svojih mučnih skrbi.

Možnost, da bo v nekoliko urah ubit, ga ni strašila; globoki grobni mir se mu je zdel dobrodošel rešitelj iz prekalostnega položaja, v katerem se je nahajal sedaj.

Brez obotavljanja si je moral Tancred preskrbeti dve priči. Podal se je v rue Cassette k enemu svojih najljubših tovarišev, k grofu Anhaltskemu, podpolkov-

Berlitz School. Odlikovani zavod za poučevanje jezikov. Francosko, hrvatsko, slovensko, italijansko, angleško, nemško, rusko, špansko in ogrsko. Podučujejo vseučilišni profesorji. Vsako sredo ob 6 uri zvečer brezplačne konference v francoskem jeziku. Poizkusni pouk brezplačen. Novo ravnanstvo. Različni pobojski. — Ravnatelj dr. Charles Viellemar, Trst, Corso št. 25, I.

Za informacije in lekcije od 8 zjutraj do 9 zvečer.

OSTREDNÍ BANKA ČESKÝCH ŠPÓRITELN POŠTOVNICA V TRSTU
vina del. Pustrovo 5. — v Trstu 13. Vloge na knjižnico 3 1/2 — 4 1/2 % p. o. p. na rok. Vloge na tekoči račun 3 1/2 % p. o. p. po dogovoru najugodnejše. VADJE v RAVLJE --- NEJLAJNA. Uradno ura od 9. — 12. 1/2 dop. in 2. 1/2 — 5. pop.

Predmeti za planince!

Kuhalne priprave iz aluminija, planinske steklenice, noži in vilice, planinske palice, priprave za led, železa, snežni obroči, nahrbtniki.

Vsakovrstne obleke:

Sweater, planinske hlače, gamaše, čepce iz čiste volne, rokavice.

Steklenice Helios, več dni gorke in mrzle po 4 krome komad.

Modni predmeti za gospode, srajce, ovrtnice, zapestnice in nogovce.

Za člane športnih in planinskih društev POSEBNE CENE.

Sportna trgovina Strudel

ulica S. Antonio 12) nasproti Kred. posloplja)

Avtomobil - Universal

FORD 16-20 HP

Novi modeli 1913

Pomnoženo proizvajanje. Znižanje cen.

4-5 sedežev K 4800; 2 sedeža K 4300. Landale 6 sedežev 6800. — Popolna oprava Capote s stranjsimi zavesami, steklo, pet svetilk, generator za acet lenski plin, rog, kilometrski števec, hitromer. Cene veljajo za voze prosto vozne in colnine v Trstu.

ANTON SKERL

sodnijski izvedenec

Trst, Piazza Carlo Goldoni. Telefon 1734.

Garage: Via dei Bacchi 18. Telefon 2247.

NAZNANILO.

Cast mi je naznaniti slav. občinstvu, da sem odprl popolnoma novo pekarno v ulici Caserma št. 11, katera je preskrbljena z vsakovrstnim blagom. Kruh vedno svež. Najfinišje vrsti moke. Prepečenci, slaščice, mrzle pijače, kakor tueli vino in likerji. Uljudno se priporoča **Alojziju Gulj**, prej na trgu Caserma.)

Zobozdravnik

dr. Hinko Dolenc

se je preselil iz ulice Sv. Lazarja

v ulico Valdirivo št. 27.

Ordinira in sprejema od 8—1, 3—6.

Dvigalnik na razpolago.

UMBERTO COMICI

zaloga stavilinskega materijala.

Tovarna cementnih plošč in ceol.

TRST, Campo S. Giacoma 11 in V. Concordia 1

(Zadaj cerkve Sv. Jakoba)

V zalogi vedno novo dospelu blago.

Cene zmerne. Postrežba točna.

Avtoizovana dunajska šola

— ustanovljena —

rezašja oblek, izdelovanja oblek in sorila

ANA NOVAK - TRST

ulica San Lazzaro št. 10, III.

niku kraljevih dragoncev. Nemudoma je mogel vstopiti.

„Kako me veseli, da te vidim! je zaklical grof; „mislim sem, da te ni več v Parizu.“

„Od včeraj sem tu in le za kratek čas.“

„In si mislil name! Bravo! Tako postopajo pravi prijatelji!“

„Moj obisk ima sebičen vzrok.“

„Radi tega mi ni nič manje ljub. Za kaj pa gre?“

„Dvojni iman in računam sem nate.“

„Prav dobro. Kdaj se boš bil?“

„Jutri.“

„Iz kakega povoda?“

„Iz nikakega. Na ulici sem nehote zadel ob nekega gospoda in ta me je razžalil in me pozval.“

„Ta gospod je cepec.“

„Tako mislim tudi jaz, toda, kaj za to!“

„Kako se imenuje?“

„Chevalier de la Morlière.“

„Ah, ah! Ta robatež je la Morlière! Nu, hubi marki, v tem slučaju se ne boš dvojeval.“

„Zakaj ne?“

„Ker je ta la Morlière zaničljiv subjekt, ob katerega naj se ne drgne noben pošten človek, klativitez, lopov, tat, na kratko: lump najhujše vrste s katerim marki d'Herouville ne more križati meča.“

(Dalje.)

Dr KORSANO
Specialist za stilitične in kožne bolezni
ima svoj ambulatorij
v Trstu, v ul. S. Lazzaro št. 17, I.
Palazzo Diana)
Za cerkvijo Sv. Antona novega
Sprejema od 12. do 1. in od 6 do 7 pop.
zenske od 5 do 6 popoldne.

Prva tržaška tovarna
brusnih kamnov, smirka
in „CORUNDUM“
G. Pilotti-Trst
Pisarna: Riva Pescatori 14, Tel. 15-25

LOVRE BULIĆ, TRST

priporoča cenj. občinstvu svojo

gostilno „Brioni“

(„Trattoria Brioni“) z vrtno, pripravnim za sestanke in zabavne prireditve.

Trst, via dell' Istria 16 (v bližini cerkve sv. Jakoba).

Točijo se prvovrstna dalmatinska vina iz Omiša, črno, belo in opolo. Pivo „Adrija“, pelinkovac in marsala ter domača kuhinja in mrzla jedila. Gostilna: via del Rivo št. 9 s prodajo gorinavedenih pijač in mrzlih jedil.

NAZNANILO.

Čast mi je javiti slav. občinstvu, da sem odprl popolnoma novo trgovino jestvino in kolonialnega blaga. Velika zaloga kave, riža, olja in vsake vrste testenin in delicatse. — Uljudno se priporoča

M. Berger

Trst via della Poste 14 vogal via Giorgio Galatti

Angelo Vekjet

Trst, ulica dell' Istria št. 72

(Carbola zgornja-Ponizana)

se priporoča za vsakovrstna

KLEPARSKA DELA.

Sprejema tudi vse poprave.

Frambois

izboren sirup, nastavljen po

K 160 liter. Prišta namizna vina za družino;